

vergadering **1**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 27 september 2021

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	3
VERONTSCHULDIGINGEN	3
OPENING VAN DE ZITTING 2021-2022	3
ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING	3
POLITIEKE FRACTIES	
Wijziging in de samenstelling	4
VERKIEZING VAN HET BUREAU	4
TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER	5
CONSTITUERING VAN HET VLAAMS PARLEMENT	6
BOODSCHAPPEN	6
SEPTEMBERVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING over de algemene maatschappelijke situatie en over de krachtlijnen van de begroting 2022	
– 31 (2021-2022) – Nr. 1	6
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	14

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Filip Dewinter

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Dames en heren, zoals het Uitgebreid Bureau op 13 september 2021 heeft beslist, beperken we in deze tijden van corona de aanwezigheid in de plenaire vergadering tot zeventig Vlaamse volksvertegenwoordigers. Dat is al meer dan het dubbel van het aantal vorig jaar. We gaan erop vooruit.

Daarom is er geen mededeling van verontschuldiging van Vlaamse volksvertegenwoordigers.

Niettemin wil ik toch even uw aandacht vragen voor het feit dat mevrouw El Kaouakibi, die vandaag ook verontschuldigd is wegens ziekteverlof, ondertussen precies een jaar met ziekteverlof is. Ik wil de gelegenheid dan ook niet laten voorbijgaan om mevrouw El Kaouakibi naar aanleiding van de start van ons nieuwe parlementaire zittingsjaar op te roepen om haar mandaat als Vlaams volksvertegenwoordiger ter beschikking te stellen en ontslag te nemen als Vlaams volksvertegenwoordiger. Door haar onverantwoorde houding wekt zij de indruk dat in het Vlaams Parlement alles kan en alles mag, wat absoluut niet het geval is. Zij maakt gebruik van onvolkomenheden in ons reglement om betaald afwezig te blijven wegens ziekte, en hierdoor brengt zij na een jaar de geloofwaardigheid en de autoriteit van ons parlement in opspraak, en dat verdienen haar collega's niet. Ons parlement verdient inderdaad beter. Het kan niet zijn dat de indruk op zijn minst wordt gewekt dat misbruik in ons parlement wordt gedoogd en dat in het Vlaams Parlement andere regels gelden dan voor de 6,5 miljoen Vlamingen die geen parlementsleden zijn. De imagoschade voor ons parlement is dan ook groot, en bijzonder pijnlijk is dat diegenen die mevrouw El Kaouakibi ooit op een schild hesen, vandaag gegeneerd weggijken en doen alsof hun neus bloedt.

Minister Somers, mevrouw Rutten, ik roep jullie op om jullie invloed te gebruiken om mevrouw El Kaouakibi te overtuigen en op betere en andere gedachten te brengen en om een einde te maken aan deze vaudeville. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

OPENING VAN DE ZITTING 2021-2022

De voorzitter: Dames en heren, het Vlaams Parlement komt heden van rechtswege bijeen krachtens artikel 10, §1, eerste lid, van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen.

Ik verklaar de zitting 2021-2022 geopend.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 24 augustus 2021 heeft de heer Lode Ceyssens met ingang van 1 september 2021 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.

De opvolger die in aanmerking komt om de heer Lode Ceyssens te vervangen, is mevrouw Hilâl Yalçın.

De geloofsbrieven van mevrouw Hilâl Yalçın werden reeds goedgekeurd in de plenaire vergadering van 18 juni 2019. Het administratieve onderzoek heeft uitgewezen

dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

Ik roep mevrouw Hilâl Yalçin uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig haar vriendelijk uit aan het spreekgestoelte de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

– *Hilâl Yalçin legt de eed af. (Applaus)*

Ik geef u akte van uw eedaflegging.

Mevrouw Yalçin, namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement.

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in de samenstelling

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 27 september 2021 delen de heer Peter Van Rompuy, voorzitter van de CD&V-fractie, en mevrouw Hilâl Yalçin mee dat mevrouw Hilâl Yalçin vanaf haar eedaflegging deel uitmaakt van de CD&V-fractie.

VERKIEZING VAN HET BUREAU

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verkiezing van het Bureau van het Vlaams Parlement.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld:

voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans;
eerste ondervoorzitter: de heer Filip Dewinter;
tweede ondervoorzitter: mevrouw Joke Schauvliege;
derde ondervoorzitter: mevrouw Nadia Sminate;
vierde ondervoorzitter: de heer Bart Tommelein;
secretarissen: de heer Jeremie Vaneeckhout, mevrouw Caroline Gennez en de heer Lorin Parys.

Vraagt iemand het woord omtrent de verkiezing van het Bureau?

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik heb, zoals dat gaat, de collega's van de verschillende fracties geraadpleegd en al snel bleek er overeenstemming over het feit dat de ondervoorzitters en de secretarissen, die u net noemde, op post kunnen blijven. Iets meer discussie was er over het voorzitterschap, maar de gemakkelijksoplossing bleek ook daar uiteindelijk dat mevrouw Homans voorzitter blijft. *(Gelach)*

De voorzitter: Dan is het colloque singulier over het voorzitterschap geschonden. Niettemin hebben we het voorstel van de heer Vandaele gehoord en daar het aantal kandidaten voor elk ambt in het Bureau overeenkomt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik ... *(Opmerkingen van Liesbeth Homans)*

Vraagt u het woord, mevrouw Homans? *(Opmerkingen van Liesbeth Homans)*

Ik wou u al zo lang eens terechtwijzen. *(Gelach)*

Aangezien het aantal kandidaten in overeenstemming is met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik verkozen:

tot voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans;
tot eerste ondervoorzitter: de heer Filip Dewinter;
tot tweede ondervoorzitter: mevrouw Joke Schauvliege;
tot derde ondervoorzitter: mevrouw Nadia Sminate;
tot vierde ondervoorzitter: de heer Bart Tommelein;
tot secretarissen: de heer Jeremie Vaneeckhout, mevrouw Caroline Gennez en de heer Lorin Parys.

Het Bureau van het Vlaams Parlement is bij dezen samengesteld en ik vraag de voorzitter van het parlement om hier vooraan plaats te nemen. (*Applaus*)

– *Liesbeth Homans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, in de eerste plaats wil ik u van harte danken dat u mij opnieuw het vertrouwen hebt gegeven om mijn mandaat als voorzitter van dit Vlaams Parlement te kunnen verderzetten. Nagenoeg unaniem, hé, mijnheer Vandaele.

Collega's, we zijn vandaag samen voor de start van het nieuwe parlementaire jaar, en meer dan vorig jaar leven we echt op hoop, want er is licht aan het einde van de coronatunnel. Dat hebben we in de eerste plaats te danken aan de grote vaccinatiebereidheid van de Vlamingen. De versoepelingen die in Vlaanderen gelden, zijn op dit moment nog niet van kracht in Brussel. Het maximale aantal aanwezigen in de plenaire vergadering konden we gelukkig al wel uitbreiden van 39 naar 70 en u kunt opnieuw – zowel de regering als de parlementsleden – gebruikmaken van de spreekgestoeltes.

Zoals u weet, waren 2020 en 2021 voor het Vlaams Parlement symbolische jubileumjaren. Bijna alle activiteiten werden noodgedwongen – maar uiteraard volledig terecht – afgelast. Als de coronasituatie onder controle blijft, zullen we op 8 december in ons Vlaams Parlement een academische zitting houden om deze symbolische jubileumjaren in schoonheid te kunnen afsluiten.

Als Vlaams Parlement vinden we het belangrijk om het beeld van een modern, krachtig en slagvaardig Vlaanderen mee uit te dragen. Daarom hebben we vanaf vandaag een nieuwe huisstijl en een nieuwe webstek, die nog stapsgewijs zal worden uitgebreid. We hopen dat de nieuwe huisstijl bijdraagt tot een nog betere bekendheid en herkenbaarheid van het Vlaams belang bij de burger. Het Vlaams Parlement, excuseer. Dat is omdat ik daar eventjes heb moeten zitten. (*Gelach en applaus bij het Vlaams Belang*)

Een nog betere bekendheid en herkenbaarheid dus van het Vlaams Parlement bij de burger. Op de verschillende socialemediakanalen zullen we nog intenser berichten over wat hier gebeurt en de dialoog met de burger aangaan. Het wekelijkse vragenuurtje zal voortaan ook ondertiteld worden op onze socialemediakanalen en de andere mediakanalen.

Collega's, de Vlaming mogen vertegenwoordigen in dit parlement is het mooiste voorrecht dat u te beurt kan vallen. Het is een voorrecht omdat u niet alleen de stem mag zijn van uw kiezers in het parlement, u hebt als parlements lid ook een apart statuut. Dat statuut is er gekomen om net de onafhankelijkheid van een volksvertegenwoordiger te kunnen garanderen. Ieder parlements lid zou zich hiervan bewust moeten zijn, zijn of haar verantwoordelijkheid moeten nemen en zijn

of haar taak op een professionele manier moeten ter harte nemen. Beschaam het vertrouwen niet, noch van de kiezer, noch van dit parlement.

Bij mijn aantreden als voorzitter twee jaar geleden heb ik beloofd om voorzitter van alle parlementsleden te zullen zijn, parlementsleden van oppositie en meerderheid, van links tot rechts. Mijn deur en die van mijn kabinetschef staat voor ieder van u open. Velen hebben ondertussen al de weg naar die deur gevonden. Als voorzitter, collega's, zal ik een brug blijven vormen tussen de wetgevende en de controlerende macht, dit Vlaams Parlement, en de uitvoerende macht, de Vlaamse Regering. Ik zal de hoeder blijven van dit parlement en uw belangen, met het Reglement van het parlement in de hand, steeds blijven vooropstellen.

Ik wens u allen een vruchtbaar werkjaar en een zeer goede gezondheid. (*Applaus*)

CONSTITUERING VAN HET VLAAMS PARLEMENT

De voorzitter: Dames en heren, ik verklaar het Vlaams Parlement geconstitueerd.

Hiervan zal worden kennisgegeven aan de Vlaamse Regering, de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Parlement de la Communauté française, het Parlement de Wallonie, het Parlement der Deutschsprachigen Gemeinschaft, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Assemblée de la Commission communautaire française.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 1 september 2021 deelt de voorzitter van het Parlement wallon mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 2 september 2021 deelt de voorzitter van het Parlement de la Communauté française mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 20 september 2021 deelt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement mee dat dat parlement ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 22 september 2021 deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat die assemblee zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

SEPTEMBERVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING over de algemene maatschappelijke situatie en over de krachtlijnen van de begroting 2022 – 31 (2021-2022) – Nr. 1

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemene maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2022.

Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, geachte parlementsleden, collega's van de Vlaamse Regering, corona heeft onze samenleving door elkaar geschud. Corona heeft ons door elkaar geschud, maar niet op de knieën gekregen. Wel integendeel. Het gaat goed met Vlaanderen. Echt goed. Als u mij een half jaar geleden de huidige stand van het land had aangeboden, ik had er meteen voor getekend, meteen.

Dames en heren, het welzijn van de Vlamingen is het hoogste goed, het is wat ons dag in, dag uit drijft. Veel mensen hebben een rotperiode achter de rug. Een periode van ziekte en eenzaamheid, professionele onzekerheid, mentale druk... Veel Vlamingen die het moeilijk hadden, hebben hun pijn en verdriet op hun een-tje moeten verwerken. Hun persoonlijke verhalen bereikten het Martelaarsplein niet altijd, maar ik heb in het voorbije jaar wel dikwijls wakker gelegen van het leed dat corona heeft veroorzaakt. Ik weet dat dat ook geldt voor mijn collega's in de Vlaamse Regering. Het welzijn van de Vlaming is onze prioriteit nummer één, en ongetwijfeld van allen hier in deze zaal.

Dames en heren volksvertegenwoordigers, welzijn wordt gebouwd op welvaart, hoe je 't ook draait of keert. Onze economie is daarvan de motor. En ja – het gaat goed met onze economie. Dit jaar zal de Vlaamse economie groeien met maar liefst 5,7 procent en stilaan weer het niveau bereiken van vóór corona. Dat is redelijk straf, als je bedenkt dat we vorig jaar nog een krimp van 6,1 procent noteerden. Volgend jaar zou de economie verder groeien met maar liefst 2,8 procent.

De tewerkstelling, onze arbeidsmarkt, herstelt zich sneller dan verwacht en onze bedrijven hebben intussen meer vacatures in de aanbieding dan voor corona. Onze export boomt; in de eerste helft van dit jaar hebben we 8,5 procent meer geëxporteerd dan in de eerste helft van 2019! Het consumenten- en het ondernemersvertrouwen staan op een historisch hoog niveau. En als kers op de taart: voor het eerst in onze geschiedenis besteden we meer dan 3 procent van ons bbp aan onderzoek en ontwikkeling. Een magische grens is daarmee overschreden. Daarmee komt Vlaanderen in de absolute wereldtop, als het gaat over innovatie. Dat is verbluffend. Het betekent dat nog meer internationale bedrijven hun tenten in Vlaanderen zullen opslaan.

Dames en heren, corona heeft onze samenleving door elkaar geschud, maar niet op de knieën gekregen. Maar wie nu denkt dat de klus geklaard is, wie nu meent dat we op onze lauweren mogen gaan rusten, wie nu vindt dat we vanzelf aan de top van Europa blijven, die heeft het mis, die heeft het grondig mis.

Beste mensen, we zijn het aan onszelf verplicht om de crisis aan te grijpen om nog beter te doen, om nog meer ambitie aan de dag te leggen, nog meer creativiteit, nog meer daadkracht, meer dan ooit.

Uit pijnlijk falen groeien soms de beste ideeën, dat weet elke ondernemer. Dat geldt ook voor een crisis als corona. Ondanks alle ellende hebben we ook veel geleerd, over onszelf, over onze troeven en onze zwakke plekken, over de kwetsbaarheid van onze samenleving en onze planeet, over de opportuniteiten ook die de data-economie te bieden heeft.

Wie had ooit gedacht dat we 'in no time' vaccins tegen dat moordende virus zouden ontwikkelen en vanuit Puurs de wereld zouden bevoorraden? Had u op voorhand durven te voorspellen dat we een olympische medaille zouden halen op het vlak van vaccinatiegraad? Ik denk het niet. Maar het is ons wel gelukt, en hoe, Wouter. Meer dan 90 procent van de volwassenen is tot twee keer toe gevaccineerd. En belangrijker nog: dezelfde goede trend zien we bij de jongeren. Daardoor kunnen we in Vlaanderen vandaag weer vrij leven.

Ik wil die pluim niet op onze eigen hoed steken, maar op die van alle Vlamingen. Want we waren met zijn allen op het appel. Daarom bedank ik nogmaals alle bereidwillige Vlamingen, alle vrijwilligers, al het zorgpersoneel voor deze ongelooflijke tour de force. Afspraak in november op het grote dankfeest in het Sportpaleis! *(Applaus bij de N-VA, CD&V, Open Vld, Groen, Vooruit en de Vlaamse Regering)*

Maar ik herhaal: we moeten nu doorpakken, het ambitieniveau nog hoger leggen, de opportuniteiten die na de coronacrisis op ons bord komen, met beide handen grijpen. Om even in de sfeer van het WK wielrennen te blijven: we liggen op koers om in de

volgende jaren beter te doen dan onze buurlanden. Als we de juiste versnelling vinden, kunnen we een voorbeeld voor de wereld zijn. We zijn in staat om als de beste de kansen van een wereld in verandering te verzilveren. Ik vind dat we de kampioen van het postcoronatijdperk moeten worden. Vlaanderen moet en zal schitteren.

De Vlaamse Regering is klaar om de juiste toon te zetten. Tijdens de pandemie konden we niet de eerste viool spelen. Daarvoor hadden we onvoldoende crisisbevoegdheden. Dat was vaak frustrerend. Toch ben ik ongelooflijk fier dat we erin geslaagd zijn om onze gezonde bedrijven, verenigingen en instellingen door de crisis te halen. Dat heeft ons veel geld gekost aan premies en aan beschermingsmechanismen. Maar we hebben het toch maar gedaan, en met veel succes. Zo beschermend als we waren, zo streng zullen we nog zijn op de controles. Sommige bedrijven zullen ongetwijfeld nog tanden bij moeten steken om weer even fit te worden als vóór de pandemie. Maar globaal genomen hebben we genoeg economische power in huis om de wereld te verbazen.

Nog maar gisteren hebben we heel de wereld iets laten zien. We hebben ons getoond als dolenthousiaste, maar ook doortastende Vlamingen, die iets tot in de perfectie kunnen organiseren. Spijtig dat onze flandriens niet op het podium stonden, maar we hebben Vlaanderen gisteren wel op het podium gezet. *(Applaus bij de N-VA, CD&V, Open Vld, Groen, Vooruit en de Vlaamse Regering)*

Collega's, een jaar geleden heeft deze Vlaamse Regering het meest ambitieuze relanceplan ooit in de steigers gezet. Met 4,3 miljard euro kan Vlaanderen zich uit de crisis en naar de top investeren. We hebben van in het begin de ambitie gehad om die investeringen zo snel mogelijk te injecteren in onze reële economie, in onze gemeenschap, in elke Vlaming. Binnen de vijf jaar moet al dat geld zijn weg hebben gevonden in onze samenleving, zodat de effecten van deze gigantische investering in het Vlaanderen van morgen zichtbaar worden.

Ik som er een paar op: 1498 kilometer fietspaden die aangelegd of heraangelegd worden, dat is ongeveer de afstand tussen Antwerpen en Stockholm; 35.000 laadpalen tegen 2025 die onze groene mobiliteit een boost zullen geven; 300.000 onlineopleidingen zodat mensen zich kunnen om- en bijscholen; 225.000 premies om beter om te gaan met onze energie-output, om duurzamer te worden. Dit is slechts een snapshot van de investeringen die Vlaanderen in de toekomst zullen katapulteren, investeringen die nú gebeuren.

Vorige woensdag hebben we nog samengezeten met de experts die ons plan Vlaamse Veerkracht begeleiden en opvolgen. Zo goed als al onze projecten zitten op koers. Ik wil toch even zeggen dat de experts van onze relancecomités Vlaanderen expliciet feliciteren met de uitrol en de aanpak van die wederopbouw. Ja, collega's in de Vlaamse Regering, daar mogen wij fier op zijn.

Dames en heren, de Vlaamse Veerkracht is het grootste investeringsplan dat een Vlaamse Regering ooit in gang heeft gezet. Maar het is niet het eindpunt. Mijn voltallige regering wil die ambitie nog verhogen. Behalve investeren moeten we ook durven hervormen, bakens verzetten, heilige huisjes aanpakken.

Vrijdag heb ik met alle ministers tot in de nachtelijke uren samengezeten. Het was een zeer vruchtbare vergadering. We hebben niet alleen de begroting op orde gezet; we hebben ook afgesproken waar we in de tweede helft van de bestuursperiode de klemtoon gaan leggen. Want het is natuurlijk gemakkelijk om te zeggen dat je de lat hoog legt, maar je moet wel keuzes maken. Waarin wil je de beste zijn?

Absolute topprioriteit is de arbeidsmarkt. Die is oververhit. Veel bedrijven zoeken mensen maar vinden niet de juiste profielen. Nochtans zijn er nog veel inactieven en werkzoekenden. Er is dus een mismatch. We zetten alles op alles om meer

mensen aan het werk te krijgen. Ik hoop dat dit ook de ambitie is van alle andere regeringen in dit land.

Een andere topprioriteit is het klimaat. We hebben in Vlaanderen de hersenen en de bedrijven om klimaatoplossingen te ontwikkelen die de wereld veroveren. We moeten daar top in worden.

Nog eentje: de efficiëntie van onze overheid. In onze administraties is er nog te vaak sprake van verkokering waardoor informatie blijft hangen. De PFOS-crisis heeft dat aangetoond. Dat moet beter, want de Vlaming heeft recht op een overheid die het maximum uit de beschikbare middelen haalt.

Ik ga dadelijk dieper in op die thema's, maar laat me toch starten met de begroting.

Als gevolg van de coronacrisis werden we geconfronteerd met een groot gat in de begroting. Nooit eerder heeft een Vlaamse Regering, midden in de bestuursperiode, zo'n zware oefening moeten doen. Maar het is gelukt. We zetten de begroting terug op de rails zonder dom en blind te besparen en zonder de relance te fnuiken, door de juiste keuzes voor de toekomst te maken.

Dames en heren volksvertegenwoordigers, we zijn erin geslaagd om een evenwichtig, sociaal en rechtvaardig akkoord te bereiken zonder in het vlees te snijden, wel door te hervormen en ons beleid aan de actuele noden aan te passen. De Vlaamse Regering zal het structureel tekort van 1,8 miljard euro nog deze legislatuur halveren. Uiterlijk in 2027 zal Vlaanderen opnieuw aanknopen bij een begrotingsevenwicht. Dat evenwicht zullen we bereiken zonder dat de volgende regering bijkomende besparingen moet zoeken. Dat traject zit in de huidige maatregelen al ingebakken.

Vlaanderen heeft dus een duidelijk traject om zijn begroting terug op orde te krijgen, zodat we in de toekomst gewapend zijn bij een nieuwe crisis, zodat we ruimte over houden voor investeringen, zodat we onze kinderen en kleinkinderen niet opzadelen met schulden van onverantwoordelijkheid.

Natuurlijk moeten we nu op sommige posten besparen en soms zal dat pijn doen. Dat kan niet anders. We hebben tijdens de coronacrisis heel veel moeten uitgeven, we moeten er nu voor zorgen dat we over enkele jaren als een goede huisvader een gezonde begroting achterlaten. Minister Diependaele zal daarover waken.

Ik ben wel blij dat we de zorg en ons onderwijs, twee sectoren die het tijdens de coronacrisis bijzonder moeilijk hadden, maximaal hebben kunnen ontzien.

Waar we moeten besparen, doen we dat zoveel mogelijk in samenspraak met de partners in het werkveld.

Het groeipakket zal elk jaar worden geïndexeerd, weliswaar met 1 in plaats van 2 procent. De sociale en de zorgtoeslagen blijven wel stijgen met 2 procent per jaar. Tegelijk zorgt deze regering dat we deze legislatuur 58 miljoen euro extra in de kinderopvang investeren.

Dames en heren, ik zei het al: deze regering gaat resoluut voor meer mensen aan de slag. Daarom hebben we beslist om een jobbonus toe te kennen aan mensen met een zeer laag inkomen. We willen hen prikkelen door hen een loon te geven dat voelbaar hoger is dan een uitkering. Het verschil tussen werken en niet werken moet groot genoeg zijn. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Deze jobbonus komt rechtstreeks terecht bij de mensen. Tegelijk maken we de doelgroepkorting selectiever. Zoals u weet, bewijst die doelgroepkorting ons veel diensten, omdat ze onder andere een belastingvoordeel geeft aan bedrijven die

oudere werknemers in dienst hebben. Maar we zien dat de werkzaamheidsgraad bij oudere werknemers de jongste jaren fors gestegen is, gelukkig maar. Dat is een goede zaak. Die doelgroepkorting voor het in dienst hebben van 58-plussers is dus minder nodig. We trekken per jaar de leeftijd op tot 61 jaar in 2024. Voor het aanwerven van 58-plussers of jongeren zonder diploma behouden we de korting.

Met deze maatregelen doen we dus naarstig verder met de hervorming van onze arbeidsmarkt. Ze komen boven op alle inspanningen die vervat zitten in het plan Vlaamse Veerkracht. Ik heb het dan bijvoorbeeld over ons project 'Alle hens aan dek', dat we samen met de sociale partners gelanceerd hebben. Goed voor 190 miljoen euro dat nu volop in uitvoering is. Het is cruciaal dat we onze werknemers maximaal bij- en omscholen.

Ik kan het belang daarvan niet genoeg benadrukken. Ik wil me daarbij ook rechtstreeks richten tot al wie moeilijk een job vindt, of zich niet goed voelt in zijn of haar huidige baan. Er liggen ook voor u meer kansen op de arbeidsmarkt. School u bij, volg cursussen, durf nieuwe kansen te grijpen. Door de digitalisering komen er nieuwe jobs, waar u misschien de geschikte man of vrouw voor bent. Laat u – bijvoorbeeld door VDAB – begeleiden. Het kan ongelooflijk uitdagend zijn om een nieuwe job aan te leren en van job te veranderen. Dat is de toekomst.

Mijn regering zal alles uit de kast halen om nog meer mensen aan de slag te krijgen en een werkzaamheidsgraad van 80 procent te bereiken. Alles. Maar voor een stuk blijven onze handen gebonden. Veel bevoegdheden inzake arbeidsmarktbeleid zijn nog steeds een federale bevoegdheid. Viceminister-president Crevits heeft daarom bij haar federale collega van Werk bij herhaling aangedrongen op een asymmetrisch beleid. Het federaal beleid moet worden aangepast aan de realiteit in Vlaanderen, want die is nu eenmaal anders dan de realiteit in Brussel en Wallonië. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

We zorgen ook voor een structurele oplossing voor onze 100.000 huishoudhulpverleners en de dienstenchequeondernemingen. Het gaat om diegenen die meer dan 750.000 Vlamingen ondersteunen in hun huishouden. Ze doen dit voor een bescheiden loon in een sector die onder druk staat. We versterken de rendabiliteit van de ondernemingen. Daarom maken we middelen vrij om de inruilwaarde van de cheques eindelijk veilig en volledig te indexeren.

Dames en heren, ik ben me ervan bewust dat veel mensen met een laag inkomen het niet gemakkelijk hebben. De coronacrisis hakt er diep in. Daarom zal de jobbonus voor velen welgekomen zijn.

Collega's, de droom van veel Vlamingen is een eigen woning te verwerven. Vele ouders drukken hun kinderen terecht op het hart: 'Zorg ervoor dat je niet te lang moet huren. Verwerf een huis!'. Maar de coronacrisis heeft de prijzen van de woningen de hoogte in geduwd.

Daarom heeft de Vlaamse Regering beslist om het registratietarief voor de enige eigen woning te verlagen tot 3 procent. Van 6 procent naar 3 procent! *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Dat zal een enorme stimulans zijn voor jongeren maar ook oudere Vlamingen om toch voor dat eigen huis te gaan. Dat is je beste levensverzekering. Daartegenover verhogen we het tarief voor mensen die een tweede, derde, vierde en ga zo maar verder, woning kopen, om de oververhitting van de woningmarkt tegen te gaan. Dat zal een gunstig effect hebben op de prijzen.

Het systeem van de meeneembaarheid, dus de mogelijkheid om de registratiebelasting die betaald werd op een vorige woning af te trekken van de registratierechten bij een volgende woning, schaffen we geleidelijk af.

Dames en heren volksvertegenwoordigers, voor u staat een gedreven, daadkrachtige maar ook bezorgde regeringsleider en grootvader. De coronacrisis heeft ons met de neus op de feiten gedrukt. Onze samenleving, en bij uitbreiding de hele wereld, is enorm kwetsbaar, veel kwetsbaarder dan we dachten. Het noodlot kan in recordtempo toeslaan.

Kijk ook naar de overstromingen van deze zomer. Hevige regenval leidde in Vlaanderen, maar vooral bij onze Waalse vrienden tot menselijke drama's zonder weerga. Duizenden mensen werden door de extreme weersomstandigheden getroffen. Ik doe hier en nu het aanbod om in de volgende dagen met de Waalse Regering rond de tafel te gaan zitten om na te gaan of we Wallonië kunnen bijstaan via een lening of een borgstelling.

Jammer genoeg zal dit niet de laatste keer geweest zijn dat zoiets ons overkomt. Dan kun je twee dingen doen: bij de pakken blijven zitten en hopen dat het overwaait, of de koe bij de horens vatten. Wij kiezen voor het tweede: handelen, ingrijpen, doorzetten.

De balans tussen mens en natuur moet beter, en Vlaanderen heeft daarin een belangrijke rol te spelen! Het klimaat warmt op maar we weten dat we dat kunnen beperken, onder meer door te innoveren. Vlaanderen heeft alles in zich om zich op het internationale toneel te tonen als bedenker van oplossingen. Ja, ook als het gaat over het klimaat. Dat is de reden waarom de Vlaamse Regering honderden miljoenen euro's investeert in klimaatadaptatie om straks bestand te zijn tegen de extremen, tegen te veel en tegen te weinig nat, met meer open ruimte dan ooit, meer groen, meer bos, meer natuur, meer biodiversiteit en meer duurzame landbouw. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Dames en heren, het moet ermee gedaan zijn dat bepaalde bedrijven denken dat ze om het even wat kunnen lozen in de natuur en dat de mensen de rekening gaan betalen. De tijd is voorbij dat bedrijven onze omgeving ongestraft kunnen vervuilen of verontreinigen. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Gedaan dus met praktijken die leiden tot PFOS en andere smurrie in onze rivieren en in onze grond. Deze regering heeft op dat vlak met minister Demir haar daadkracht al getoond, en we zullen verdergaan op de ingeslagen weg. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Ook ons afvalbeleid moet scherper. Daarom heeft de Vlaamse Regering vrijdag beslist dat bedrijven voortaan 25 euro in plaats van 13 euro per ton afvalverbranding zullen moeten betalen, net zoals in Nederland. Letterlijk 'de vervuiler betaalt'.

Vlaanderen zal ook zijn plichten nakomen om onze CO₂-uitstoot te verminderen, zo goed we kunnen, met doordachte en realistische maatregelen.

Maar, collega's, onze ambitie is vele malen groter! Vlaanderen heeft de capaciteit om veel méér bij te dragen aan de beperking van de CO₂-uitstoot in de hele wereld, beste mensen. Wij kunnen dat omdat we een hotspot zijn van innovatie, van knowhow, van clean tech en van hightech. We moeten die technologie hier verder ontwikkelen en exporteren zodat de hele wereld daarvan kan meegenieten.

Dames en heren, Vlaanderen moet en zal een voortrekker zijn op de weg naar een schonere omgeving en minder klimaatopwarming. Ook ik zal zelf ondernemingen overtuigen om de nodige investeringen te doen. De Vlaamse Regering zal hen daarin steunen.

De noodzaak hiervan werd me nog duidelijk tijdens mijn recente werkbezoek aan Denemarken. Ook hier wil ik de blik op het noorden richten. Ik beloof u dat u daar de komende dagen en weken al de eerste tastbare resultaten van zult zien.

Met het oog op de VN-klimaattop in Glasgow zal ik binnenkort ook een speciale klimaatministerraad bij elkaar roepen om ons beleid ter zake verder aan te scherpen.

We zullen bij het toekennen van subsidies vaker rekening houden met de gevolgen op het vlak van klimaat. We verliezen daarbij onze land- en tuinbouwers helemaal niet uit het oog. Zij hebben het vaak bijzonder moeilijk om economisch overeind te blijven.

Deze Vlaamse Regering zal voor het einde van het jaar zoeken naar een definitieve oplossing voor het probleem van overmatig stikstof in Vlaanderen. We hebben daar in de begroting een provisie voor voorzien.

Dames en heren, Vlaanderen als bakermat van technologische innovaties om maatschappelijke problemen op te lossen, dat is een ambitie die ik graag met u wil delen. Ik ben ervan overtuigd dat we met de technologieën van de vijfde industriële revolutie grootse dingen kunnen doen, niet alleen op het vlak van klimaat, maar ook om ons efficiënter te verplaatsen, om onze zorg nog straffer te maken, armoede te bestrijden, misbruiken aan te pakken, ons onderwijs nog beter te maken. Kortom, om het leven van en het samenleven onder mensen te verbeteren.

De volgende maanden zal ik daarover gesprekken voeren met alle mogelijke partners in onze samenleving. Vlaanderen verwierf op het einde van de vorige eeuw internationale roem met Flanders Technology International. Zo een krachttoer moet ons opnieuw lukken!

Maar voetjes op de grond: ondertussen ligt er in het komende werkjaar véél en véél werk op de plank waarmee we het verschil kunnen maken voor zo veel Vlamingen.

Het stond de voorbije weken op veel affiches. We gaan voor meer welzijn dan ooit. We zullen die belofte in daden omzetten. Met een gigantische injectie van bijna 600 miljoen euro per jaar in onze zorgsector, in ons zorgpersoneel, komen er meer handen aan het bed en geven we hun de verloning die ze verdienen. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Dat sociaal akkoord vertaalde het applaus naar boter bij de vis en betekent een turbo-injectie in die sector. We zijn warmer dan ooit want Vlaanderen investeert deze legislatuur maar liefst 1,6 miljard euro in gehandicaptenzorg. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Dat is 940 miljoen meer dan aanvankelijk voorzien. Nog nooit in zijn geschiedenis heeft Vlaanderen zoveel extra geïnvesteerd in hulp aan personen met een handicap.

We gaan voor het beste onderwijs ooit. Vorig jaar hebben we hemel en aarde bewogen om onze scholen open te houden. Met resultaat, want onze kinderen en jongeren konden méér dagen naar school dan in de meeste andere landen. Dit jaar strijdt de minister van Onderwijs Ben Weyts, samen met de hele Vlaamse Regering, met dezelfde energie voor de kwaliteit van ons onderwijs. Vanaf dit jaar lanceren we bijvoorbeeld de Digisprong: de grootscheepse digitalisering van ons onderwijs die zal toelaten om ook zwakkere leerlingen beter te ondersteunen en sterkere leerlingen meer uit te dagen.

We voeren ook nieuwe eindtermen in die de lat hoger leggen in het secundair onderwijs.

En over een paar weken in oktober vinden de eerste taalscreenings plaats in alle derde kleuterklasjes, zodat we eindelijk kunnen vermijden dat er nog kinderen met een taalachterstand moeten beginnen aan het eerste leerjaar.

Er staat ook een historische investering in jeugdinfrastructuur op stapel. Met 30 miljoen euro zullen Benjamin Dalle en de Vlaamse Regering jeugdlokalen, jeugdverblijven en jeugthuizen vernieuwen en bij de tijd brengen. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

Dames en heren, de mobiliteit van Vlaanderen moet echt leefbaarder worden, groener en veiliger dan ooit. Daarom plannen we een hele reeks infrastructuurwerken. Uiteraard zijn de Oosterweelwerken de meest ingrijpende. Enkele dagen geleden heb ik, samen met minister Peeters, het licht op groen gezet voor de laatste fase van die reusachtige infrastructuurwerken. Een project dat de files gaat verminderen, maar de leefbaarheid van de regio ook zal verhogen.

Vlaanderen moet een fietsland worden, de fietser krijgt een meer dan volwaardige en veilige plek in het verkeer. Voor elke 2 euro die een lokaal bestuur investeert in fietsinfrastructuur zal Vlaanderen daar 1 euro bovenop leggen. We engageren ons tegelijk om de historische lijst met zwarte verkeerspunten versneld weg te werken.

Beste mensen, de gemeentebesturen bewezen in de coronacrisis dat ze snel en goed schakelen. We willen ze daarom nog meer middelen en nog meer zeggenschap geven. Collega Somers, we gaan daarom een echte decentralisering starten en de lokale slagkracht nog meer verhogen. We gaan ze ook helpen om digitaal dan ooit te worden, zonder de burger voor wie het allemaal iets te snel gaat, in de kou te laten.

Ik zei het al eerder: we gaan meer dan ooit voor een slagkrachtige Vlaamse overheid. We stappen af van de statutaire benoemingen en gaan voor een normaal, modern personeelsbeleid waar contractuelen de norm zijn. We voorzien extra middelen om de arbeidsvoorwaarden te versterken.

Ik wil het nadrukkelijk met u ook over cultuur hebben. Zaterdag mocht ik bekendmaken dat het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, het 'schoonste' museum van Vlaanderen, over precies een jaar, op 25 september 2022, na lange tijd eindelijk zijn deuren weer opent.

De pandemie deed ons meer dan ooit beseffen hoeveel kleur onze musea, onze podia en ons erfgoed aan onze samenleving geven. Als het culturele leven plots stilvalt, laat het ons achter in een onwezenlijke leegte. Ik zal niet nalaten om onze culturele verenigingen en onze artiesten de ondersteuning te geven die ze nodig hebben, zoals ook de gebouwen en de musea en de cultuurhuizen waarin cultuur leeft. Ze verdienen het, meer dan ooit.

Trots op ons verleden, de voeten in het heden en onze blik op de toekomst.

Ik verwijs hier graag nog eens naar het Lam Gods, dat na drie jaar weer thuis kwam in de Sint-Baafskathedraal en waarvan men in het nieuwe bezoekerscentrum het hele verhaal vertelt en visualiseert. We mogen daar bijzonder trots op zijn. De hele kunstminnende wereld valt hiervan achterover.

Schoonheid – van cultuur tot klimaat –, creativiteit en innovatie. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat die woorden de rode draad zullen zijn tijdens de komende jaren van deze regering.

Ik hoop dat we over enkele weken écht kunnen zeggen: de coronacrisis ligt nu helemaal achter ons. In Vlaanderen zitten we gelukkig nu al op het punt dat we een vrij en behoorlijk normaal leven kunnen leiden. 1 oktober – dat is over drie dagen –, de dag dat de mondkmaskers in de horeca en de winkels verdwijnen, zal weer een belangrijke, bevrijdende dag zijn. Ik hoop dat ook in Brussel de vaccinatiegraad spoedig opgekrikt wordt, zodat we ook de laatste maatregelen in Vlaanderen zo snel mogelijk kunnen lossen.

Maar het houdt ons niet tegen om vandaag aan het postcoronatijdperk te beginnen, een tijdperk waarin Vlaanderen internationaal wil en zal schitteren. Twee jaar later dan verhoopt zijn we klaar voor de roaring twenties, zo uitdagend en zo inspirerend.

Ik vraag u allen, vertegenwoordigers van de Vlamingen, om hier enthousiast aan mee te werken. Ik dank u. *(Applaus bij de meerderheid en de Vlaamse Regering)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen woensdag om 14 uur opnieuw bijeen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 14.45 uur.